

ОСВІТНЯ КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

«Основи світової політики»

Ступінь вищої освіти – Бакалавр

Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Освітня програма 29 «Міжнародні відносини»

Рік навчання 1, 2 семестр

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 4

Мова викладання українська

Лектор курсу

Контактна інформація

лектора (e-mail)

Сторінка курсу в e-Learn

Калуга Володимир Федорович

к.т. 067-4437054

kalugavl@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2098>

ФУНКЦІОНАЛЬНЕ НАВАНТАЖЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна “Основи світової політики” розкриває ключові аспекти світової політики, насамперед, як неспростовного феномену буття людства, зведеного на раціональній активності та цілепокладанні, тим самим створюючи підстави для формування цілісного вираженого уявлення про умови і обставини існування та активності суб’єктів міжнародних відносин, а також про домінуючі тенденції історичного поступу людства; закономірності та пускові механізми тих чи інших подій і процесів світового та локального масштабів. Точкою заломлення висвітлюваної в навчальному курсі інформації є ситуація людини як соціальної та водночас політичної істоти – якщо й не ключового гравця на світовій арені, то неодмінно беззаперечного конституанта і безпосередньо зацікавленої особи. Відповідно, особливістю викладу матеріалу в межах згаданого навчального курсу є його орієнтація на антропологічний вимір політологічного знання, на відміну від загально прийнятого в контексті соціально-гуманітарних дисциплін онтично-онтологічного, тобто такого, що орієнтований на об’єктивні інститути, явища та процеси, умовно відмежовані від людського фактору. У згаданому ракурсі і провідні: держави та транснаціональні корпорації, і поточні: міжнародні організації, регіональні утворення, різного роду союзи, рухи тощо, і такі, що уникають світла публічності: таємні та напівтаємні організації або що набувають іншого контексту щодо визначення їх місця і ролі у світовій політиці

Висвітлюваний у згаданому курсі матеріал розбитий на два модулі, кожен з яких включає декілька тем. Кожна з представлених тем супроводжується аналізом наявних цільових та дотичних інформаційних джерел. За допомогою поточних, а також творчо-пошукового характеру питань забезпечується актуалізація, а також закріплення набутої інформаційної бази та стимулювання подальшого розширення і поглиблення наявних системних уявлень з проводу тієї чи іншої проблематики.

СИСТЕМА ПОДАЧІ/ЗАСВОЄННЯ МАТЕРІАЛУ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Г-ни (лекції /сем-кі)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1				
1. Світова політика як феномен сучасного	2/2	Усвідомлювати: себе, інших, як інтегровані частини світової політики, а світову політику як упорядкований	Виконання творчих завдань в elearn	Самостійна робота в elearn: від 0 до 10 балів Виступ з

світу		процес поступу людства Мати структуроване уявлення про: суть світової політики з огляду на три ключові підходи до її трактування; феномен глобалізму; базові елементи світової політики та підходи до розуміння її суті Оперувати: навичками віднаходити системність у світових, регіональних та національних процесах, виявляти їх дійсні причини та прогнозувати наслідки	Оприлюднення доповідей Обговорення висвітлюваного матеріалу, участь у дискусії, доповнення Публікація тез.	доповіддю: від 5-10 балів Участь у дискусії, слушне доповнення: від 2 до 7 балів Оприлюднення презентації: від 10 до 20 балів Опублікування тез: від 15 до 30 балів
2. Рушійні сили світової політики	0/2	Усвідомлювати: принципову неможливість виявити дійсну причину світових процесів, а війну, торгівлю, релігію, науку і техніку як базові усвідомлювані причини світових змін Мати структуроване уявлення про: релігійний фактор, роль НТР у світових процесах, дійсне функціональне навантаження торгівлі, причини та побічний ефект війни Оперувати: інформацією про ключові рушійні моменти історичного поступу людства	Виконання творчих завдань в elearn Оприлюднення доповідей Обговорення висвітлюваного матеріалу, участь у дискусії, доповнення Публікація тез.	Самостійна робота в elearn: від 0 до 10 балів Виступ з доповіддю: від 5-10 балів Участь у дискусії, слушне доповнення: від 2 до 7 балів Оприлюднення презентації: від 10 до 20 балів Опублікування тез: від 15 до 30 балів
3. Феномени людства та політики, їх зв'язок. Людина як політична істота	2/2	Усвідомлювати: себе, інших невід'ємною частиною людства, спільність долі та взаємну зумовленість буття Мати структуроване уявлення про: людство як інтегровану спільноту, його природа та функціональне навантаження у бутті людини; суть політики; природу суб'єктів (світової) політики, їх характеристики; пускові механізми політичної активності Оперувати: прикладами успішної політичної активності, власними міркуваннями щодо проектів облаштування спільного світу, перспектив поступу людства тощо	Виконання творчих завдань в elearn Оприлюднення доповідей Обговорення висвітлюваного матеріалу, участь у дискусії, доповнення Публікація тез.	Самостійна робота в elearn: від 0 до 10 балів Виступ з доповіддю: від 5-10 балів Участь у дискусії, слушне доповнення: від 2 до 7 балів Оприлюднення презентації: від 10 до 20 балів Опублікування тез: від 15 до 30 балів
4. Суб'єкти світової	0/2	Усвідомлювати: дійсну природу, мету та цілі	Виконання творчих	Самостійна робота в elearn:

політики		<p>транснаціональних утворень, зокрема компаній, таємних та напівтаємних товариств і союзів, релігійних корпорацій, «світового уряду»</p> <p>Мати структуроване уявлення про: природу та ключові характеристики транснаціональних корпорацій, провідні корпорації світу; роль і місце релігійних корпорацій (церков) в упорядкуванні світового устрою, природу таємних і напівтаємних організацій, мету їх діяльності та методи досягнення мети, проблему «світового уряду»</p> <p>Оперувати: інформацією про різноманітні недержавні світового масштабу організації і утворення, цілі і наслідки їх функціонування</p>	<p>завдань в elearn</p> <p>Оприлюднення доповідей</p> <p>Обговорення висвітлюваного матеріалу, участь у дискусії, доповнення</p> <p>Публікація тез.</p>	<p>від 0 до 10 балів</p> <p>Виступ з доповіддю: від 5-10 балів</p> <p>Участь у дискусії, слушне доповнення: від 2 до 7 балів</p> <p>Оприлюднення презентації: від 10 до 20 балів</p> <p>Опублікування тез: від 15 до 30 балів</p>
5. Методи, принципи і підходи до формування та здійснення світової політики	2/2	<p>Усвідомлювати: зумовленість сучасного світу постійним протистоянням, конфліктами як своєрідними регулятивними механізмами популяції та поступу людства</p> <p>Мати структуроване уявлення про: методи, принципи і підходи до формування та здійснення світової політики; природу расизму, зокрема апартеїду, геноциду, шовінізму, ксенофобії, націоналізму, космополітизму тощо</p> <p>Оперувати: прикладами застосування тих чи інших методів та інструментів здійснення світової політики, міркуваннями щодо наслідків та дійсних причин геноциду, шовінізму</p>	<p>Виконання творчих завдань в elearn</p> <p>Оприлюднення доповідей</p> <p>Обговорення висвітлюваного матеріалу, участь у дискусії, доповнення</p> <p>Публікація тез.</p>	<p>Самостійна робота в elearn: від 0 до 10 балів</p> <p>Виступ з доповіддю: від 5-10 балів</p> <p>Участь у дискусії, слушне доповнення: від 2 до 7 балів</p> <p>Оприлюднення презентації: від 10 до 20 балів</p> <p>Опублікування тез: від 15 до 30 балів</p>
6. Місце і роль країн «Старої» Європи та Європейського Союзу у світових	0/2	<p>Усвідомлювати: дійсні об'єднавчі підстави на теренах Європи</p> <p>Мати структуроване уявлення про: ключові елементи ідентичності ЄС; засади об'єднання, керівні</p>	<p>Виконання творчих завдань в elearn</p> <p>Оприлюднення доповідей</p> <p>Обговорення</p>	<p>Самостійна робота в elearn: від 0 до 10 балів</p> <p>Виступ з доповіддю: від 5-10 балів</p> <p>Участь у</p>

процесах		<p>органи, механізми прийняття політичних рішень та управління життєдіяльністю ЄС; Внутрішні протиріччя та конфлікти між країнами-учасниками ЄС та методи їх подолання; феномен Швейцарії та зміст її багатовекторного нейтралітету</p> <p>Оперувати: інформацію про принципи, механізми, причини і наслідки економічної, політичної, військової та інших видів діяльності ЄС на світовій арені</p>	<p>висвітлюваного матеріалу, участь у дискусії, доповнення Публікація тез.</p>	<p>дискусії, слухне доповнення: від 2 до 7 балів</p> <p>Оприлюднення презентації: від 10 до 20 балів</p> <p>Опублікування тез: від 15 до 30 балів</p>
7. Людський чинник в контексті світової політики	2/2	<p>Усвідомлювати: власну обмеженість щодо управління власною поведінкою, діями, вчинками та думками; суть певних принципів та чеснот як запобіжних механізмів щодо непередбачуваності згаданих потенцій</p> <p>Мати структуроване уявлення про: ситуацію людини з огляду на її здатність організовувати себе; суть людського чинника, суб'єктивного фактору та відмінності між ними; місце і роль людського фактору у політичній (публічній) активності</p> <p>Оперувати: навиками оперативного струмування необдуманих рішень та кроків, переривання процесуальності певних подій</p>	<p>Виконання творчих завдань в elearn</p> <p>Оприлюднення доповідей</p> <p>Обговорення висвітлюваного матеріалу, участь у дискусії, доповнення Публікація тез.</p>	<p>Самостійна робота в elearn: від 0 до 10 балів</p> <p>Виступ з доповіддю: від 5-10 балів</p> <p>Участь у дискусії, слухне доповнення: від 2 до 7 балів</p> <p>Оприлюднення презентації: від 10 до 20 балів</p> <p>Опублікування тез: від 15 до 30 балів</p>
8. США як провідний гравець на сучасній світовій арені	0/2	<p>Усвідомлювати: природу світової гегемонії США та методи її здійснення</p> <p>Мати структуроване уявлення про: історію освоєння Північної Америки іммігрантами та їх ключові характеристики; основні характеристики і особливості системи управління державою та суспільними процесами у США; ключові аспекти міжнародної</p>	<p>Виконання творчих завдань в elearn</p> <p>Оприлюднення доповідей</p> <p>Обговорення висвітлюваного матеріалу, участь у дискусії, доповнення</p>	<p>Самостійна робота в elearn: від 0 до 10 балів</p> <p>Виступ з доповіддю: від 5-10 балів</p> <p>Участь у дискусії, слухне доповнення: від 2 до 7 балів</p> <p>Оприлюднення презентації: від 10 до 20 балів</p>

		діяльності США; особливості відносин США з провідними світовими гравцями, зокрема ЄС, РФ, Китаєм, а також з країнами латинського регіону, Африки, Азії, Тихоокеанського регіону Оперувати: ключовими характеристиками США, атрибутами становища країни, методами боротьби за світову гегемонію, уявленнями про таємні і напівтаємні організації на теренах США як впливових політичних гравців	Публікація тез.	Опублікування тез: від 15 до 30 балів
Модуль I			тести	Модульний контроль: від 0 до 10 балів
Модуль II				
9. Світова політика у світлі нетрадиційного знання. Конспірологія та світова політика	2/2	Усвідомлювати: обмеженість (раціональних) методів пізнання та активності, схильність людини до тяжіння/відштовхування інших з неусвідомлених причин Мати структуроване уявлення про: природу традиційного та езотеричного знання відповідно, дійсні підстави для ієрархізації людської спільноти; про підстави і причини породження змов, роль і місце езотеричного знання в активності індивідуальних і колективних суб'єктів політики Оперувати: методами нетрадиційних форм формування додаткових відомостей з приводу суб'єктів, подій чи явищ	Виконання творчих завдань в elearn Оприлюднення доповідей Обговорення висвітлюваного матеріалу, участь у дискусії, доповнення Публікація тез.	Самостійна робота в elearn: від 0 до 10 балів Виступ з доповіддю: від 5-10 балів Участь у дискусії, слухне доповнення: від 2 до 7 балів Оприлюднення презентації: від 10 до 20 балів Опублікування тез: від 15 до 30 балів
10. Провідні світові гравці на теренах Азії, особливості їх політичної активності на міжнародній	0/2	Усвідомлювати: роль та місце провідних країн Близького, Далекого Сходу та Індостану у світовій політиці, відмінність ведичної та східної світоглядних парадигм від домінуючої	Виконання творчих завдань в elearn Оприлюднення доповідей Обговорення висвітлюваного	Самостійна робота в elearn: від 0 до 10 балів Виступ з доповіддю: від 5-10 балів Участь у дискусії, слухне

арені		<p>іудохристиянської Мати структуроване уявлення про: особливості Близькосхідного, Далекосхідного регіонів та Індостану; ключові характеристики Китаю, у т.ч. політичні, соціально-економічні, демографічні, а також культурні та ментальні; місце, роль, ключові напрямки міжнародної активності Японії; причини і шлях активного економічного зростання та роль у світовій політиці «Азійських тигрів»; ключові характеристики Індії як світового гравця; роль та місце Арабського світу у світовій політиці; проблему єврейства у світових масштабах</p> <p>Оперувати: ключовими характеристиками Азійського регіону загалом та країн регіону зокрема</p>	ого матеріалу, участь у дискусії, доповнення Публікація тез.	<p>доповнення: від 2 до 7 балів</p> <p>Оприлюднення презентації: від 10 до 20 балів</p> <p>Опублікування тез: від 15 до 30 балів</p>
11. Політичні рішення, особливості та процедури їх прийняття	2/2	<p>Усвідомлювати: симбіоз безпосередньої та опосередкованої внаслідок невідворотності настання побічного ефекту відповідальності суб'єкта за дії, вчинки та рішення Мати структуроване уявлення про: Політичні рішення, їх суть, місце і роль у світовій політиці; мотивувальні начала політичних рішень, природу інтересу; процедури, підстави та причини для прийняття політичного рішення та його суб'єкти; критерії аналізу політичного рішення; теорії (технології) прийняття рішення</p> <p>Оперувати: технологіями зважування наявних підстав для прийняття рішення, методологіями встановлення рівня адекватності прийнято рішення умовам та обставинам, а з іншого боку, цілі, заради досягнення якої</p>	Виконання творчих завдань в elearn Оприлюднення доповідей Обговорення висвітлюваного матеріалу, участь у дискусії, доповнення Публікація тез.	<p>Самостійна робота в elearn: від 0 до 10 балів</p> <p>Виступ з доповіддю: від 5-10 балів</p> <p>Участь у дискусії, слухне доповнення: від 2 до 7 балів</p> <p>Оприлюднення презентації: від 10 до 20 балів</p> <p>Опублікування тез: від 15 до 30 балів</p>

		воно приймалося		
12. Російська Федерація на політичній карті світу	0/2	Усвідомлювати: унікальність ситуації, притаманної Російській Федерації, неможливість раціональним чином встановити механізми, що забезпечують РФ від соціально-політичної «ентропії» попри високий рівень аморфності суспільства Мати структуроване уявлення про: роль і місце Росії у континентальній та світовій політиці і міжнародних відносинах від часів Петра I до нашого часу; сучасну світову політику та міжнародну активність Російської Федерації, ключові напрямки і сфери інтересів; ключові характеристики сучасної Росії, що формують національну ідентичність росіян Оперувати: ключовими одиницями ідентичності РФ, її інститутів та громадян	Виконання творчих завдань в elearn Оприлюднення доповідей Обговорення висвітлюваного матеріалу, участь у дискусії, доповнення Публікація тез.	Самостійна робота в elearn: від 0 до 10 балів Виступ з доповіддю: від 5-10 балів Участь у дискусії, слухне доповнення: від 2 до 7 балів Оприлюднення презентації: від 10 до 20 балів Опублікування тез: від 15 до 30 балів
13. Соціальні потрясіння як інструмент світової політики; їх різновиди, причини та джерела	2/2	Усвідомлювати: неспростовність соціальних потрясінь у бутті та функціонуванні сучасних соціальних систем Мати структуроване уявлення про: агресію та страх як ключ до деструктивної активності та насильства; суть, функції та різновиди соціальних потрясінь; тероризм та його природу; керований хаос та методи його організації і підтримання; механізми протидії соціальним потрясінням і деструктивній активності на міжнародній арені Оперувати: навичками аналізу соціальних потрясінь, виявлення їх джерела, зацікавлених сторін та цілей, що переслідуються «ініціаторами» соціальних потрясінь	Виконання творчих завдань в elearn Оприлюднення доповідей Обговорення висвітлюваного матеріалу, участь у дискусії, доповнення Публікація тез.	Самостійна робота в elearn: від 0 до 10 балів Виступ з доповіддю: від 5-10 балів Участь у дискусії, слухне доповнення: від 2 до 7 балів Оприлюднення презентації: від 10 до 20 балів Опублікування тез: від 15 до 30 балів

<p>14. Країни, що (успішно) розвиваються, їх «вага» на світовій арені. Проблеми відсталості країн</p>	<p>0/2</p>	<p>Усвідомлювати: неоднорідність людства, ієрархічність як ключовий принцип побудови і підтримання відносин між представниками світової спільноти Мати структуроване уявлення про: «карту» найбідніших, цивілізаційно відсталих країн світу, характеристики їх соціально-політичного устрою, особливості їх геополітичного становища, перспективи їх поступу та альтернативні шляхи розвитку, можливі за збігу низки умов і обставин Оперувати: навиками визначатися з ситуацією тієї чи іншої країни за її складовими, визначатися з її «больовими точками» та слабкими місцями країни і її інститутів</p>	<p>Виконання творчих завдань в elearn Оприлюднення доповідей Обговорення висвітлюваного матеріалу, участь у дискусії, доповнення Публікація тез.</p>	<p>Самостійна робота в elearn: від 0 до 10 балів Виступ з доповіддю: від 5-10 балів Участь у дискусії, слухне доповнення: від 2 до 7 балів Оприлюднення презентації: від 10 до 20 балів Опублікування тез: від 15 до 30 балів</p>
<p>15. Ключові віхи історії світової політики</p>	<p>1/0</p>	<p>Усвідомлювати: безперервність причинно-наслідкової процесуальності Мати структуроване уявлення про: світову політику на зорі сучасної цивілізації; циклічні теорії розвитку цивілізацій як альтернативу лінійному підходу до історичного поступу; Вестфальську систему міжнародних відносин; Версальсько-Вашингтонську систему міжнародних відносин; Бретон-Вудську систему міжнародних відносин; Ямайську фінансову систему та їх ознаки Оперувати: інформацією про визначальні етапи існування та активності людства за увесь вікопам'ятний період, аргументами на користь тих чи інших преференцій у розвитку спільноти</p>	<p>Виконання творчих завдань в elearn Оприлюднення доповідей Обговорення висвітлюваного матеріалу, участь у дискусії, доповнення Публікація тез.</p>	<p>Самостійна робота в elearn: від 0 до 10 балів Виступ з доповіддю: від 5-10 балів Участь у дискусії, слухне доповнення: від 2 до 7 балів Оприлюднення презентації: від 10 до 20 балів Опублікування тез: від 15 до 30 балів</p>
<p>16. Роль і місце України у світовій</p>	<p>0/2</p>	<p>Усвідомлювати: українське суспільство, його складові елементи, державу та її</p>	<p>Виконання творчих завдань в</p>	<p>Самостійна робота в elearn: від 0 до 10 балів</p>

політиці		інститути невід’ємним елементом та суб’єктом світової політики та міжнародних відносин Мати структуроване уявлення про: ситуацію та становище України у сучасному глобальному світі; сценарії і стратегії міжнародно-політичної діяльності України на сучасному етапі; традиції зовнішньої політики України; участь України у міжнародних ініціативах Оперувати: інформацією про місце і роль України та її репрезентантів на світовій арені, слабкі та сильні сторони становища і іміджу України	elearn Оприлюднення доповідей Обговорення висвітлюваного матеріалу, участь у дискусії, доповнення Публікація тез.	Виступ з доповіддю: від 5-10 балів Участь у дискусії, слушне доповнення: від 2 до 7 балів Оприлюднення презентації: від 10 до 20 балів Опублікування тез: від 15 до 30 балів
Модуль II			тести	Модульний контроль: від 0 до 10 балів
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПРИНЦИПИ ОЦІНЮВАННЯ ТА ПІДХОДИ ДО ВЗАЄМОДІЇ

Політика щодо вчасності виконання завдань та перекладання поточних і підсумкового заміру набутих оперативних уявлень:	Виконання творчих завдань, розміщених на платформі elearn, передбачає виклад власних міркувань на обране з поданого переліку питання у вигляді класичного тексту обсягом не більше 2 друкованих сторінок, однак достатнім для висвітлення думки. Якщо студент формує відповідь на обране питання у вигляді презентації, він додатково отримує від 0 до 10 балів за якість оформлення та форму подачі схем і структур. Порушення термінів виконання творчих завдань без поважних причин залежно від часу запізнення з розміщенням відповіді призводить до зниження балу на 1-5 балів. З початком сесії виконання і розміщення творчих завдань припиняється. Допуск до перекладання модулів встановлюється за підтвердження поважних причин, що не дозволити скласти модуль вчасно
Політика щодо академічної доброчесності:	Виконання творчих завдань має розкривати особисте бачення студентом проблеми, яку він береться розкрити. Доповіді під час семінарського заняття мають носити пізнавальний характер, проголошуватися з опорою на конспект або презентацію чи без опори. Сформовані студентом тези мають бути результатом індивідуального розкриття обраного для висвітлення питання, з належним чином оформленим списком цитованих джерел.
Політика щодо взаємодії під час занять у форматі	Присутніми на занятті у форматі F2F має підтримуватися робоча атмосфера та витримуватися етичні норми взаємодії, при цьому є допустимим за потреби залишення аудиторії, вживання безалкогольних напоїв. Під час лекційного заняття присутні мають

F2F:	можливість уточнювати поточну інформацію, а у кінці заняття висловлювати зауваження та побажання щодо змістовності висвітлюваного матеріалу, організації процесу подачі матеріалу тощо, а також власні міркування з приводу теми спілкування. Під час семінарського заняття донесення інформації з того чи іншого питання передбачає подальше її обговорення та дискусію, що передбачає повагу до думки іншого
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим, якщо не передбачено навчання за індивідуальним графіком. В іншому випадку за виправданих обставинами причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватися за індивідуальною системою, зокрема в он-лайн формі. Навчання за індивідуальним графіком передбачає погодженням із деканом факультету.

ШКАЛИ ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЇХ СПІВВІДНОШЕННЯ

Шкала градації рейтингових балів	Національна шкала оцінювання результатів складання екзаменів та заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано